

A laboratory setting with a hand holding a pipette, test tubes in a rack, and a document with chemical data. The text is overlaid on this background.

HÄLSO EXPOR TBARO METER N 2022

Hälsoexportbarometern är Swecares årliga kartläggning av svensk hälsoexport. Den baseras på en enkät till Swecares medlemsföretag. Årets enkät genomfördes i april och besvarades av 66 av Swecares 114 medlemsföretag.

Stärk den svenska hälsoexporten!

Under 2021 uppgick den svenska hälsoexporten till 100 miljarder kronor. Det är en minskning med 15 miljarder kronor jämfört med föregående år. Trots detta är produkter kopplade till hälsa och sjukvård fortsatt Sveriges näst största exportkategori – större än exempelvis trä, järn och stål.

Minskningen mellan 2020 och 2021 bröt en tydligt uppåtgående trend de senaste tio åren. En möjlig förklaring kan vara att många länder byggde upp ett lager av läkemedel i början av pandemin, vilket kan ha lett till att efterfrågan minskade under 2021. Samtidigt ledde pandemin till att annan vård minskade eller sköts upp.

I årets Hälsoexportbarometer rapporterar mer än hälften av företagen att deras exportordergång har ökat under de senaste tolv månaderna. Samtidigt möter de utmaningar: svårigheter att komma i kontakt med kunder och förväntningar om minskad ordergång i kölvattnet av Rysslands invasionskrig i Ukraina.

I Swecares dagliga arbete med att skapa internationella mötesplatser ser vi att det finns en outnyttjad potential att ytterligare öka den svenska hälsoexporten. Det saknas bland annat modeller för hur offentliga aktörer ytterligare kan sprida kunskaper och erfarenheter från den svenska hälso- och sjukvården.

Mödravård, antibiotikaresistens och AI-lösningar inom cancerdiagnostik är bara några exempel på områden där många länder efterfrågar de svenska kunskaperna. En ökad kunskapsspridning av det slaget skulle främja hälsa i andra länder och samtidigt generera intäkter i den svenska hälso- och sjukvården.

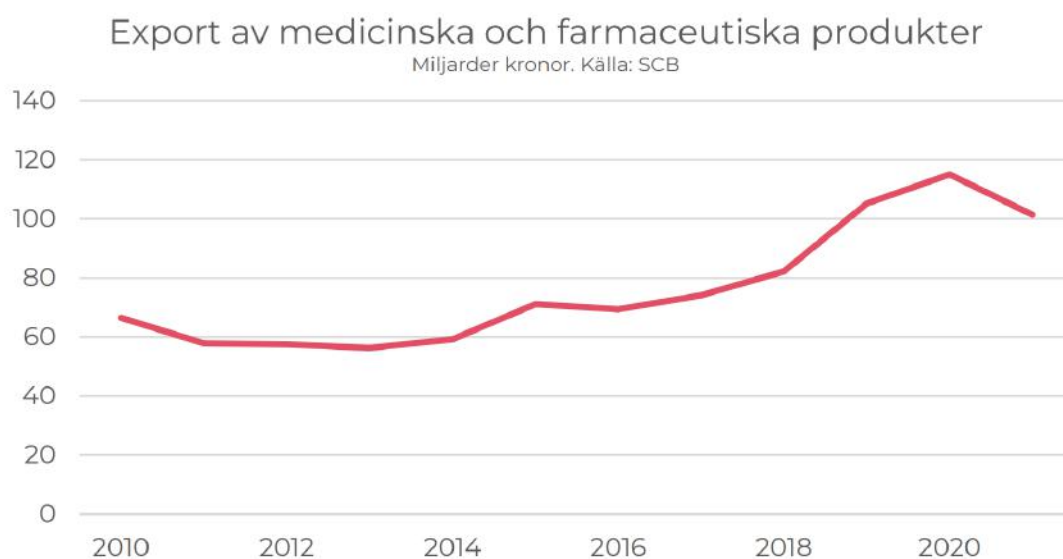
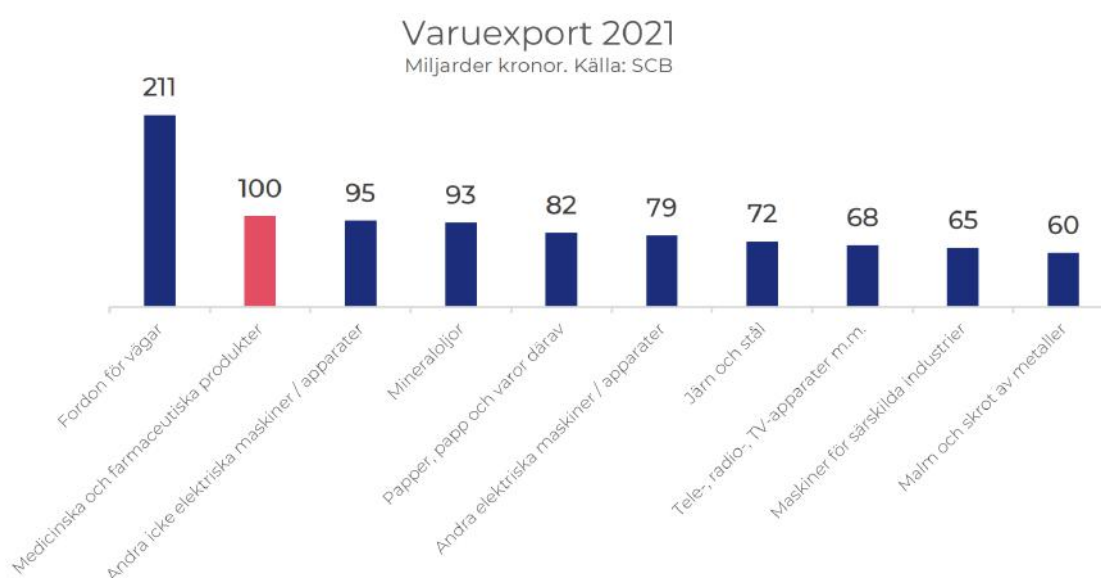
Även när det gäller så kallad precisionsmedicin, där patienter ges skräddarsydd och individualiserad vård, finns det stora möjligheter att utveckla lösningar som skulle gynna såväl enskilda patienter från andra länder som den svenska offentliga vården.

Den svenska hälsoexporten har stärkts av de insatser som regeringen genomfört inom ramen för life science-strategin samt export- och investeringsstrategin. Det arbetet bör nu vidareutvecklas genom tydliga målsättningar och åtgärder för hälsoexporten. Detta bör regeringen prioritera – oavsett partifärg efter valet.

Maria Helling
Vd, Swecare

Sveriges näst största export

Medicinska och farmaceutiska produkter är Sveriges näst största exportkategori, klart större än traditionella svenska exportgrenar som skogsprodukter och järn- och stålprodukter. Minskningen mellan 2020 och 2021 bröt en tydligt uppåtgående trend de senaste tio åren. En möjlig förklaring kan vara att många länder byggde upp ett lager av läkemedel i början av pandemin, vilket kan ha lett till att efterfrågan sjönk under förra året. Samtidigt ledde pandemin till att annan vård minskade eller sköts upp.

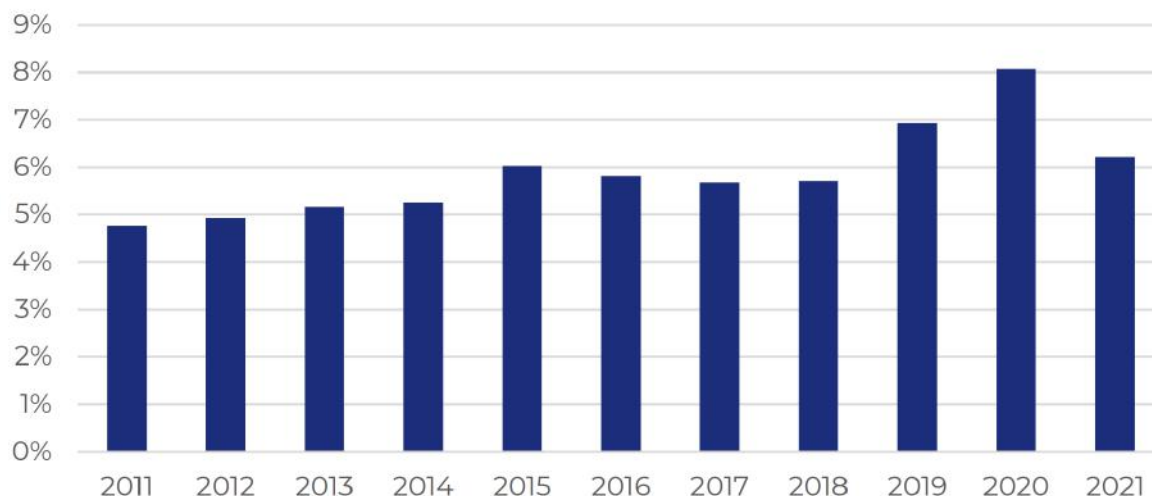
I verkligheten är den svenska hälsoexporten ännu större än vad som syns i diagrammen, eftersom siffrorna främst avser läkemedel. På grund av SCB:s kategorisering ingår inte medicintekniska produkter samt tjänster kopplade till hälso- och sjukvård. En liknande utveckling som för läkemedel gäller även för medicintekniska produkter.

Hälsoexportens andel

Mellan 2011 och 2020 ökade hälsoexportens andel från 4,8 procent till 8,1 procent. Förra årets minskning av exporten till följd av fyllda lager under pandemin innebar dock att andelen sjönk till 6,2 procent. Bortsett från pandemiåret 2020 är det ändå den näst högsta noteringen sedan 2011, vilket bekräftar den långsiktiga trenden att hälsoexporten blir en allt viktigare del av den totala svenska exporten.

Hälsoexportens andel av Sveriges totala varuexport

Källa: SCB

I verkligheten är den svenska hälsoexporten ännu större än vad som syns i diagrammen, eftersom siffrorna främst avser läkemedel. På grund av SCB:s kategorisering ingår inte medicintekniska produkter samt tjänster kopplade till hälso- och sjukvård. En liknande utveckling som för läkemedel gäller även för medicintekniska produkter.

"Bättre flöde i leveranskedjan är en av de största utmaningarna vi har just nu för att kunna exportera".

Anna Appelqvist, Getinge

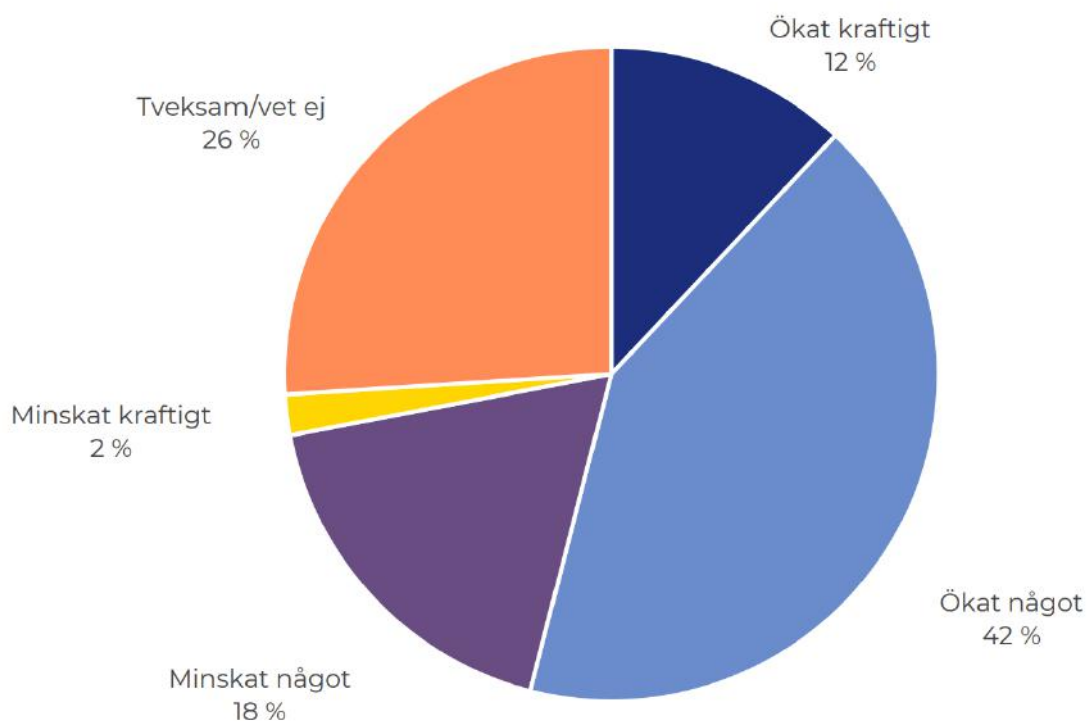
Ökad exportordergång

Trots minskningen av exporten under 2021 rapporterar Swecares medlemsföretag en ökande ordergång. Mer än hälften av företagen, 55 procent, uppger att exportordergången har ökat.

Vart femte företag, 18 procent, uppger att exportordergången har minskat något. Bara två procent uppger att den har minskat kraftigt.

Exporten de senaste 12 månaderna

Källa: Hälsöexportbarometern, Swecare

Fråga: Hur har företagets exportordergång utvecklats under de senaste tolv månaderna?

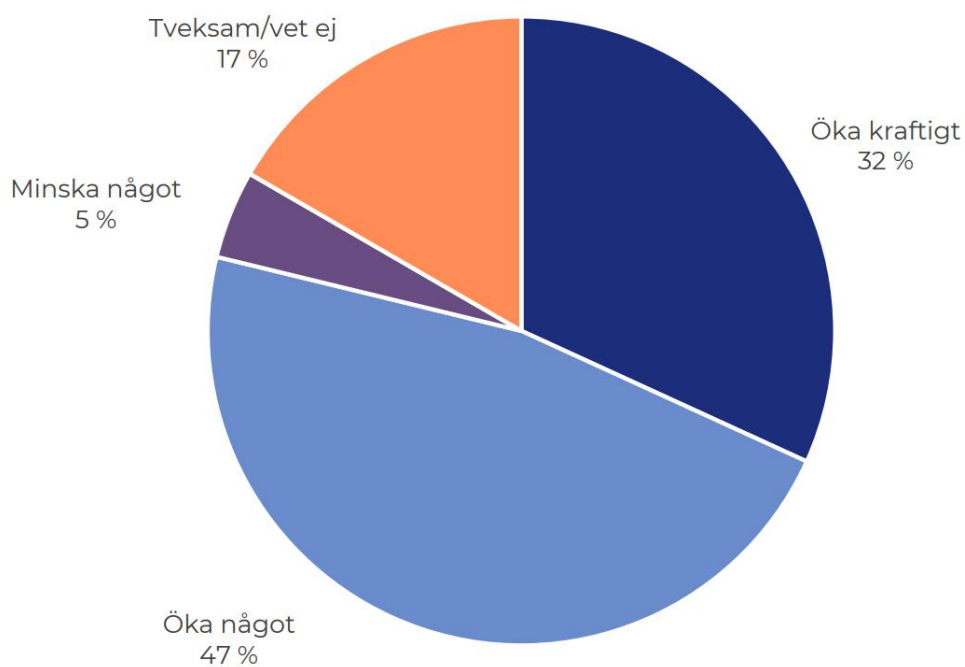
Stor optimism

Optimismen är stor bland medlemsföretagen i Swecare. Hela åtta av tio företag, 79 procent, bedömer att exportorderingen kommer att öka under de kommande 12 månaderna.

Vart tredje företag, 32 procent, tror att exportorderingen kommer att öka kraftigt, medan bara fem procent bedömer att den kommer att minska.

Exporten de kommande 12 månaderna

Källa: Hälsoexportbarometern, Swecare

Fråga: Hur bedömer du att exportorderingen kommer att utvecklas under de kommande tolv månaderna?

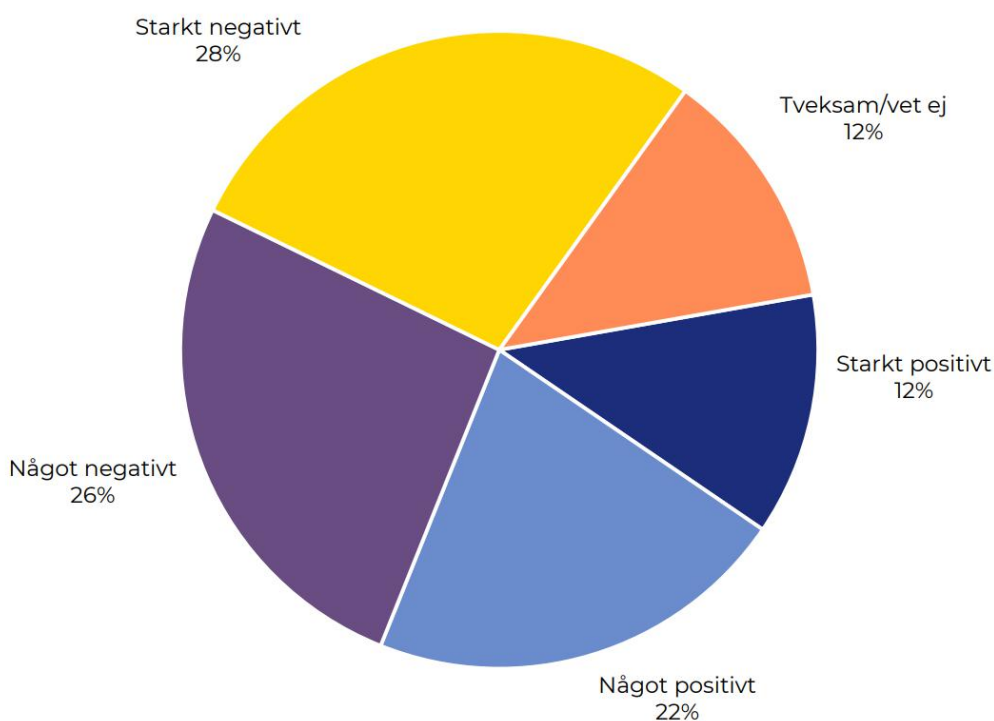
Pandemin har påverkat negativt

Coronapandemin har inneburit en svagare ekonomisk utveckling och försämrade möjligheter för internationell handel. Samtidigt har pandemibekämpningen och vården av coronasjuka lett till ökad efterfrågan på hälso- och sjukvårdsprodukter. Båda dessa effekter märks bland Swecares medlemsföretag.

En majoritet av företagen, 54 procent, bedömer att pandemin har haft en negativ påverkan på exporten de senaste tolv månaderna. Samtidigt uppger vart tredje företag, 34 procent, att pandemin har haft en positiv inverkan på exporten.

Pandemins påverkan på exporten

Källa: Hälsoexportbarometern, Swecare

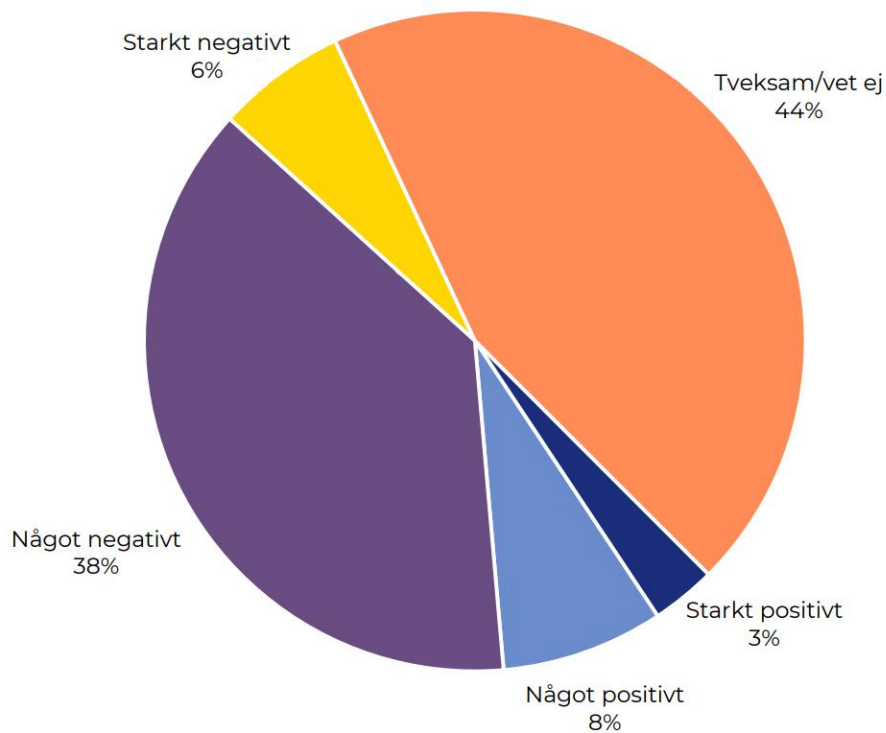
Fråga: Vilken påverkan bedömer du att coronapandemin har haft på företagets exportordergång under de senaste tolv månaderna?

Ukrainakriget skapar osäkerhet

Rysslands invasion av Ukraina har haft stora negativa effekter på världshandeln. Hela 44 procent av Swecares medlemsföretag bedömer att kriget i Ukraina kommer att ha en negativ påverkan på exportorderingen under de kommande tolv månaderna. Samtidigt är ungefär lika många, 45 procent, tveksamma kring hur kriget kommer att påverka exportorderingen.

Krigets påverkan på exporten

Källa: Hälsoexportbarometern, Swecare

Fråga: Hur bedömer du att kriget i Ukraina och dess följder kommer att påverka företagets exportordergång under de kommande 12 månaderna?

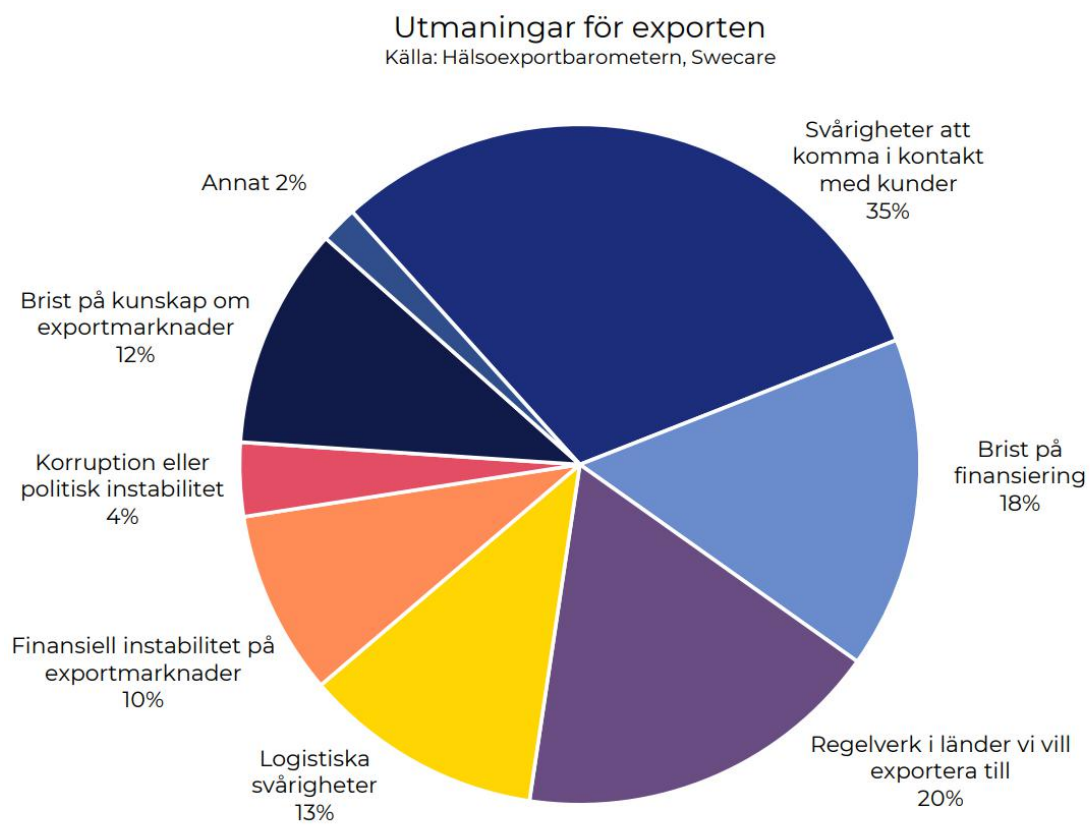
"Vi behöver tillsammans med globala och lokala aktörer hitta finansiering för initiativ med långsiktiga hälsorelaterade effekter".

Lena Wahlhed, Hemocue

Kundkontakter största utmaningen

Vart tredje medlemsföretag, 35 procent, uppger att den största utmaningen för exporten är svårigheter att komma i kontakt med befintliga och potentiella kunder.

Andra vanliga utmaningar handlar om finansiering och regelverk i de länder som man vill exportera till. De länder som flest företag vill utveckla export till är Tyskland, USA och Frankrike.

Fråga: Vilka är era största utmaningar när det gäller er export? Flera svar möjliga.

Utrikeshandelsminister Anna Hallberg om hälsoexporten:

– Sverige är en exportberoende nation och som näst största exportkategori har hälsosektorn en stor betydelse för landets tillväxt, sysselsättning och välbefinnande. Samtidigt som pandemin inneburit utmaningar, har den frammanat nya former av samarbeten och partnerskap. Här har Sverige, med god infrastruktur och framstående medicinsk forskning, stor potential att ytterligare stärka sin globala position som hälsoexportland.

Foto: Kristian Pohl/Regeringskansliet

Hur stöttar regeringen svensk hälsoexport?

– I export- och investeringsstrategin är målsättningen tydlig: Sverige ska öka sin export. Den styrka som hälsosektorn uppvisar är en viktig del i att uppnå detta. För att fortsätta stärka den svenska exporten driver regeringen en handelsfrämjande politik och är en tydlig röst för öppen handel. Samverkan mellan näringsliv och politik är central i den gemensamma ambitionen att åstadkomma fler handelsavtal och partnerskap.

"som näst största exportkategori har hälsosektorn en stor betydelse för landets tillväxt, sysselsättning och välbefinnande".

Peter Leander, kommunikationschef, Lif, Läkemedelsindustriföreningen

– I början av pandemin byggde många länder kraftigt ut sin intensivvård, vilket skapade en stor efterfrågan på läkemedel. Nu är vi tillbaka på mer normala tillväxtnivåer för läkemedelsexporten, vilket fortfarande är starka siffror då 2021 års exportvärde är högre än 2019. Flera läkemedelsföretag med produktion i Sverige vittnar om nyanställningar och investeringar under 2021.

Hur påverkar världsläget hälsoexporten?

– Oron i världsekonomin gör att det är svårt att bedöma hur läkemedelsexporten kommer att utveckla sig den närmaste tiden. Kriget i Ukraina kan leda till störningar i läkemedelsdistributionen och att människor runtom i världen inte nås av livsviktiga läkemedel.

Jacob Lund, kommunikationsdirektör, AstraZeneca

– Våra största exportutmaningar är att många sjukvårdssystem i världen är bristfälligt utvecklade. Dels saknas läkare och annan sjukvårdspersonal, dels saknas en fungerande infrastruktur och en utbyggd sjukvård. Utvecklade marknader och ojämn tillgång till behandling även i utvecklade marknader är vår utmaning, inte exporten i sig.

Hur kan en tillträdande regering stärka hälsoexporten ytterligare?

– Fortsätt det goda arbetet med frihandel och hjälp företag som stöter på problem relaterade till varuflöden. Fortsätt att satsa på forskning, innovation och en välfungerande svensk hälso- och sjukvård för att få fler effektiva och konkurrenskraftiga lösningar som kan växa på den internationella marknaden.

Mattias Perjos, vd och koncernchef, Getinge

– Pandemin har ökat vår export av ventilatorer men har samtidigt inneburit global försörjningsproblematik i form av komponentbrist och logistikutmaningar. Detta har ställt nya krav på samarbeten mellan företag och myndigheter. Likt många andra företag har även vi påverkats av kriget i Ukraina, förseningar och ökade kostnader för insatsvaror. Detta drabbar ytterst patienter och sjukhus världen över.

Hur ser Getinges export ut framöver?

– Som en av de främsta leverantörerna i många växande segment ser vi goda möjligheter att fortsätta att expandera verksamheten. En positiv exportutveckling kommer dock kräva fler bra samarbeten och dialog – och mindre protektionism.

"Ha nytta för samhället i åtanke och undvik fokus på produkter och teknik. Så stärker vi bilden av Sverige och svensk life science".

Caroline Mellstig Theimer, Zenicor Medical Systems

Vi är Swecare

Swecare bildades 1978 av den svenska regeringen, Landstingsförbundet och Exportrådet tillsammans med representanter för hälso- och sjukvårdsindustrin, som en halvstatlig icke-vinstdrivande stiftelse och medlemsorganisation. Socialdepartementet, Utrikesdepartementet och Sveriges kommuner och regioner är än idag aktiva i Swecare.

Swecare har 114 medlemmar bestående av företag, offentliga verksamheter och forskningsaktörer inom hälso- och sjukvård.

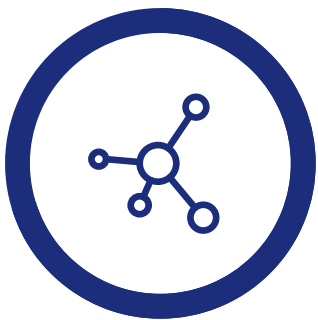
VERKSAMHETSIDÉ

Swecare skapar mötesplatser där den svenska life science-sektorn kan stärka sina internationella relationer.

VISION

Swecares vision är en värld där alla har en god och jämlik hälsa samt tillgång till hållbar vård av hög kvalitet.

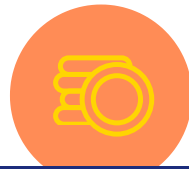

Swecare har ett stort antal partners med specialkompetens och samarbetar med Business Sweden samt ambassader, konsulat och handelskammare runt om i världen.

MISSION

Swecare vill bidra till ökad export av svenska produkter, tjänster och kunskaper inom hälsoområdet.

FINANSIERING

Swecare finansieras genom ett årligt anslag från Socialdepartementet samt serviceavgifter från medlemmar och partners.

Följ Swecare i sociala medier!
www.swecare.se

